Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

28.10.2026 / 10 / kirkkojakoti.fi

Marraskuun tapahtumat liitteessä

Kävely voi olla pyhä hetki

sivu 6–7

Lapset pääsevät osallistumaan urkusatuun

sivu 3

Kuka saa äänesi seurakunta-vaaleissa?

Pasi Jalava on isä ja vastuunkantaja

sivu 12

PÄÄKIRJOITUS
Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Sydämen sivistystä

ELÄMME AIKAA, jossa äänekkäin puheenvuoro saa usein eniten huomiota. Sosiaalisessa mediassa palkitaan nokkelat sivallukset ja julkisissa keskusteluissa korostuvat vastakkainasettelut.

MINULLA OLI ILO kuulla professori Tuomas Heikkilän ajatuksia kirkon viestintäpäivillä ja kirkon 750-vuotisjuhlaseminaarissa. Hänen ajatuksensa todella pysäytti: ”Jos nyt oikein kärjistän, niin todellinen sivistys on rohkeutta olla kiltti.”

JUHLAVUODEN TEEMA on Sydämen sivistystä. Se muistuttaa meitä siitä, että kirkon merkitys Suomessa ei ole rajoittunut hengelliseen elämään. Kirkko on vuosisatojen ajan ollut mukana rakentamassa koulutusta, lukutaitoa, kulttuuria, yhteiskunnallista luottamusta ja hyvää hallintoa.

SYDÄMEN SIVISTYS on enemmän kuin tietoa tai oppiarvoja. Se näkyy tavassa kohdata toinen ihminen. Kristinuskoon kuuluu rakkauden kaksoiskäsky: rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Sen rinnalla kulkee kultainen sääntö: tee toisille niin kuin tahtoisit heidän tekevän sinulle.

SIVISTYNYT IHMINEN ei välttämättä ole se, joka tietää eniten, vaan se, joka osaa käyttää tietoa viisaasti. Hän kuuntelee ennen kuin tuomitsee, keskustelee ennen kuin leimaa. Hän etsii yhteistä hyvää silloinkin, kun olisi helpompi ajatella vain omaa etuaan.

KILTTEYS MUUTTUU rohkeudeksi. On rohkeaa puolustaa ihmisarvoa. On rohkeaa rakentaa siltoja aikana, joka houkuttelee rakentamaan muureja.

KIRKON TEHTÄVÄNÄ on pitää yllä toivoa ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Todellinen sivistys ei synny vain päässä, vaan myös sydämessä. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Oikeus parempaan

Meillä kaikilla on oikeus olla arvostettu osa yhteiskuntaa. 15.–22.11. vietetään mielenterveysviikkoa, joka muistuttaa jokaisen oikeudesta saada apua, tulla arvostetuksi ja elää mielekästä, omannäköistä elämää mielenterveysongelmista huolimatta. Pidetään huolta toisistamme ja rakennetaan yhdessä inhimillisempää arkea.

mtkl.fi/mielenterveysviikko

Jokainen lapsi on arvokas!

Jokainen lapsi on arvokas juuri nyt, ei vasta tulevaisuuden aikuisena. Lapsen oikeuksien viikkoa vietetään 16.–22.11. Tämän vuoden teema kutsuu meitä pohtimaan, miten kohtaamme lapset: Saako jokainen kokea olevansa tärkeä, rakastettu, nähty ja kuultu omana itsenään? Miten rakennamme yhteiskuntaa, joka arvostaa lapsia ja lapsuutta?

lapsenoikeuksienviikko.fi

Tulevaisuuden ja toivon kirkko

Suomen ev.lut. kirkon uusi strategia vuosille 2027–2032 suuntaa toimintaa kohti tulevaisuutta ja toivoa. Kirkko sitoutuu kulkemaan heikoimpien rinnalla, vahvistamaan lasten ja nuorten tulevaisuususkoa, puolustamaan ihmisarvoa ja luomakuntaa sekä rakentamaan kirkkoa, jonka keskuksena on Kristus ja jossa on tilaa eri tavoille olla kristitty.

evl.fi/strategia

YKSI HETKI KIRKOSTA

Immanuel Paxin ”Aika palapeli” -valotaideteoksessa pohdittiin syvällisesti ihmisen elämää, avaruuden äärettömyyttä sekä ajan rajallisuutta. Maalatut kuvat heijastettiin Tuomiokirkon seiniin Välketapahtumassa yhteistyössä Kiinteistöliitto Itä-Suomen, Kuopion tuomiokirkkoseurakunnan ja Kuopion kaupungin kanssa. Tapahtuma houkutteli Tuomiokirkkoon 16 500 kävijää. Kuva: Tuija Hyttinen

LAINATTUA

> *Inhimillisyys ei vaadi paljoa, mutta voi merkitä asunnottomalle valtavasti. Muistan, kuinka pelkkä vastaantulijalta saamani lempeä katse tai hymy saattoi pelastaa päiväni.*
>
> *Entinen asunnoton Janne Saarinen, Kotimaa 10/2026*

> *Tuntuu, että suomalaisessa kristillisyydessä elämän lahja on sivuutettu ja on keskitytty odottamaan vain tulevaa taivasiloa.*
>
> *Kirjailija Anneli Kanto, Askel 10/2026*

LYHYESTI

S-RYHMÄ ja Kirkkopalvelut ry:n Kotimaanapu ovat avanneet uuden tavan tukea ruoka-apua: pullonpalautusrahat voi nyt lahjoittaa suoraan ruoka-apuun yli 1200 pullonpalautusautomaatilla ympäri Suomen. Kotimaanapu ohjaa kunkin osuuskaupan toiminta-alueella lahjoitetut varat juuri sillä alueella apua tarvitseville yhteistyössä evankelis-luterilaisen kirkon diakoniatyön kanssa.

HELSINGIN KIRJAMESSUILLA ilmestyi neljä uutta Raamatun kirjojen suomennosta, kun Ruutin, Esterin, Jesajan ja Joonan kirjat näkivät päivänvalon. Ne julkaistiin digitaalisesti teksteinä ja **Krista Kososen** lukemina äänikirjoina. Koko uusi raamatunkäännös, Raamattu 2028, on valmis vuonna 2028.

40

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 40 vuotta siitä, kun kirkolliskokous hyväksyi naispappeuden Suomen ev.lut. kirkossa.

Kanttorit Tintti Tinkala ja Heikki Mononen.

Urkusatu on tarinallista musisointia

Miten yhdistää suuri soitin, kiehtova kerronta ja lasten aito osallistuminen?

Marjo Suominen teksti
Tuija Hyttinen kuva

Kanttorit **Tintti Tinkala** ja **Heikki Mononen** ovat luoneet Kuopion Männistön seurakunnassa urkusaduista konseptin, jossa kirkkourut taipuvat elämykselliseen kerrontaan.

Juonellinen muskarituokio

Tinkalan ja Monosen yhteinen taival urkusatujen parissa alkoi jo 2000-luvun alussa Sibelius-Akatemian Kuopion osastolla, kun kirkkomusiikin opiskelijat esittivät urkusatuja Kuopiossa järjestettävillä Lasten pakkaspäivillä. Kun opiskelukavereista tuli myöhemmin kollegoita Männistön seurakuntaan, syntyi idea säännöllisestä urkusatuviikosta.

Urkusatu on elämyksellinen kerronnan muoto, jossa yhdistyvät sanallinen tarina ja urkumusiikki. Sitä voisi kuvailla juonellisena lastenkonserttina tai muskarituokiona, jossa urut eivät ainoastaan säestä, vaan ne toimivat kerronnan välineenä kuvittaen tapahtumia, hahmoja ja tunnelmia.

Työnjako on toiminut niin, että Tinkala käsikirjoittaa tarinat, valitsee mukaan lapsille tuttuja yhteislauluja ja mahdollisesti esitettävää musiikkia. Mononen puolestaan loihtii uruilla sadun äänimaailman. Esityksessä Tinkala hyppää kertojan ja roolihahmon saappaisiin, ja myös urkurilla on omat repliikkinsä.

Optimaalinen kesto esitykselle on noin 25 minuuttia, mikä on osoittautunut juuri sopivaksi ajaksi myös pienimpien osallistujien keskittymiskyvylle.

> *Myös urkurilla on omat repliikkinsä.*

Kirkossa saa leikkiä ja nauraa

Urkusaduista saatu palaute Kuopiossa on ollut hyvin myönteistä. Urkusatuja mainostetaan päiväkodeille, esikouluille ja alakoulun 1–2-luokille. Viime vuosina urkusatu on kiertänyt Kuopiossa useissa seurakunnissa, ja sen on nähnyt yli tuhat lasta.

Lapset suhtautuvat urkumusiikkiin ennakkoluulottomasti, kun se tuodaan heidän tasolleen.

”Olemme halunneet, että saduissa on hauskuutta, hulluttelua ja huumoria. Kirkossa saa leikkiä, nauraa ja iloita”, Tinkala summaa.

Vaikka osa musiikista on perinteistä esittävää taidetta, suurin osa on osallistavaa. Lapset pääsevät laulamaan, leikkimään ja rytmittämään musiikkia. Urkusatu onkin parhaimmillaan silloin, kun koko kirkkoväki elää samaa tahtia tarinan mukana.

Useimmiten toteutukset syntyvät kanttorin ja seurakunnan varhaiskasvatuksen yhteistyönä.

”Kuopiossa urkusatuja on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä seurakunnan eri ryhmien kanssa. Esitysten etukäteisvalmisteluihin ovat osallistuneet niin taidekerhot, koululaisten iltapäivätoiminta kuin lapsikuorolaisetkin. Erityisesti haluan kiittää seurakuntamme lastenohjaajien työpanosta lavasteiden askartelun kanssa. Ryhmissä on askarreltu lavasteita ja rakennettu esitysten tarpeistoa, mikä on tehnyt projektista koko seurakunnan yhteisen ponnistuksen”, Tinkala kertoo.

> *Lapset pääsevät osallistumaan urkusatuun.*

Yleissivistävää opetusta

Urkusatujen ytimessä on pedagoginen ajatus tutustuttaa lapset kirkkotilaan ja urkuihin tavalla, joka tukee varhaiskasvatussuunnitelman (VASU) yleissivistävää opetusta. Tätä tukee katsomuskasvatuksen korimalli, joka tunnetaan myös ”Neljän korin mallina”. Se on Opetushallituksen ja Kirkkohallituksen kehittämä työkalu, jolla määritellään, miten uskonnollisia elementtejä sisältävä yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa järjestetään.

Tinkalan kirjoittamat urkusadut sijoittuvat ensimmäiseen koriin eli yleissivistävään opetukseen. Tämä kori on suunniteltu sopimaan kaikille lapsille. Kanttorille malli antaa selkeän raamin: urkusatu on neutraali, taiteellinen ja pedagoginen elämys, joka rakentaa lapsen yleissivistystä ja uteliasta asennetta maailman moninaisuutta kohtaan.

”Tämä on turvallisin ja laajimmin sovellettavissa oleva tapa tehdä yhteistyötä, sillä se mahdollistaa koko lapsiryhmän osallistumisen toimintaan yhdessä, ilman erillisiä järjestelyjä.”

Kuopiossa alueen päiväkodit, esikoulut ja alaluokat ovat osallistuneet viikon esityksiin innolla, ja lapset ovat ottaneet urkumusiikin vastaan ennakkoluulottomasti. Tämä vahvistaa sen, että kun kirkkoon ja sen soittimistoon tutustutaan varhaiskasvatussuunnitelman yleissivistävän opetuksen mukaisesti, avautuu lapsille ovi sellaiseen kulttuuriperintöön, joka tuntuu heistä omalta ja kutsuvalta.

Ura nousuun seurakuntaneuvostosta

Kaikki vastuuasemassa toimiminen antaa potkua yhteiskunnallisen päättäjän uralle, sanoo kansanedustaja Fatim Diarra.

Sinimaaria Kangas teksti
Pirjo Tuominen/Compic/Eduskunta kuva

Vihreiden ensimmäisen kauden kansanedustaja on vaikuttanut myös seurakuntaneuvostossa, joka on hänen mielestään loistava sauma oppia vastuunkantoa yhteisen hyvän eteen.

Kanada hätkähdytti

Fatim Diarran ura järjestöaktiivina ja poliitikkona on hengästyttävä. Yhteiskunnallinen työmyyrä on toiminut pitkään muun muassa partiossa ja hoitanut niin rauhanjärjestö Sadankomitean kuin Naisasialiitto Unionin puheenjohtajuutta. Vuodesta 2017 hän on ahkeroinut Helsingin kaupunginvaltuustossa, jossa hän istui samaten puheenjohtajan pallilla ennen kansanedustajan tointaan.

Diarran palo vaikuttamiseen syttyi lukiovaihdossa, jonka merkeissä hän vietti vuoden pienessä työläiskaupungissa Kanadassa.

“Siellä minua hätkähdytti se, että kavereillani oli niin vähän mahdollisuuksia elämässä. Jos heillä ei ollut varakkaita vanhempia, esimerkiksi yliopistokoulutus oli täysin pois suljettua. 17-vuotiaat tytöt ajattelivat, että heidän vaihtoehtonsa oli joko mennä töihin paperitehtaalle tai saada monta vauvaa. Ihmiset eivät uskaltaneet edes unelmoida kunnolla.”

Kun Diarra palasi Suomeen, hän tahtoi ryhtyä pelastamaan maailmaa – muun muassa urakoimalla kaikille maksuttoman koulutuksen puolesta.

> *Jokainen sukupolvi muovaa toiminnasta itsensä näköistä.*

Pienikin panos riittää

Fatim Diarra on ehtinyt vaikuttaa myös Helsingin Munkkiniemen seurakuntaneuvostossa.

“Olen harrastanut seitsemänvuotiaasta saakka partiota, joka järjestettiin seurakunnan tiloissa. Toimin myös isosena. Koska seurakunnan rooli nuorisotyön tukijana oli niin merkityksellinen, minusta tuntui luonnolliselta lähteä mukaan seurakuntavaaleihin ja pitää sitä kautta nuoriso- ja diakoniatyön puolta.”

Diarra patistaa ihmisiä ylipäätään nousemaan sohvalta ja toimimaan yhteisöissä toisten hyväksi, jos heillä riittää siihen hitunenkin voimavaroja. Seurakuntakaan ei merkitse pelkkiä seiniä.

“Toisessa äidinkielessäni ranskassa on sanonta, että kaikki onnistuisi, jos jokainen meistä olisi kuin kolibri. Kolibri on hyvin pieni lintu, joka tekee luonnossa ihan pientä työtä. Mutta ilman sitä työtä ekosysteemi romahtaa. Riittää siis, että jokainen tekee oman pienen duuninsa.”

Seurakuntaneuvoston oppeja

Siinä missä Fatim Diarra toi seurakuntaneuvostoon omaa osaamistaan, seurakunnan luottamustoimesta voi vastaavasti ammentaa arvokasta kokemusta päätöksenteosta käytännön tasolla.

“Kaikessa järjestötoiminnassa oppii esimerkiksi kokoustamista ja varojen käyttöä – ja varsinkin vastuunkantoa. Ihmisen täytyy oppia, mitä tarkoittaa vastuu yhteisistä asioista ja yhteisön asettaminen itsensä edelle. Ei politiikassakaan pärjää yhden ihmisen show’lla. Esimerkiksi juuri seurakuntaneuvosto on erinomainen paikka oppia, miten tehdään asioita yhdessä yhteisten tavoitteiden eteen.”

Seurakuntapäättäjän rooli voi siis toimia lähtölaukauksena muuhun yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Diarra painottaa, että mikä tahansa yhteisössä toimiminen edistää esimerkiksi ihmisen poliittista uraa.

“Tällöin ihmiset näkevät, että olet valmis kantamaan vastuuta ja tekemään töitä yhteisen hyvän eteen ja elinympäristön parantamiseksi.”

Nuorille aitoa päätösvaltaa

Nuoria voi Fatim Diarran mielestä motivoida luottamushenkilöiksi yksinkertaisesti avaamalla ovet ja antamalla heille päätösvaltaa.

“Kun menee mukaan johonkin järjestöön, huomaa usein samojen ihmisten istuvan hallituksessa vuosikymmeniä ja valittavan, ettei nuoria kiinnosta tai etteivät nämä halua tehdä asioita x, y tai z. Se on mielestäni yksinkertaistavaa ja itsekästä: eivät nuoret halua tulla vain assareiksi myymään pullaa ja osallistumaan jonkun muun aikoja sitten määrittelemään toimintaan.”

Jos siis haluaa nuoret mukaan toimintaan, on annettava heidän aidosti päättää siitä. On myös tarjottava tilaa erilaisille mielipiteille ja tekemiselle.

“On hyväksyttävä se, että jokainen sukupolvi muovaa toiminnasta itsensä näköistä. Se ei tarkoita mitään puhdistusta – että vanhat pihalle ja nuoret sisään, vaan ettei vaadita mitään klooneja ja ettei kaikki toiminta ole aina suunnattu samoille ihmisille”, Diarra sanoo.

“Evankelis-luterilaisella kirkolla on yksi maan vanhimmista ja parhaista rekrytointiohjelmista – eli rippikoulujärjestelmä. Jos sitä ei osata hyödyntää, pitää vain katsoa peiliin. Kun ovet ovat auki ja tarjotaan tilaa toimia, nuoret kyllä tulevat.” ●

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

Maltti on valttia liukkailla

Miten selvitä liukastumatta, kun pakkanen taas pian jäädyttää märät tiet. Alueellisessa kaatumisten ehkäisyverkostossa mukana ollut Merja Kaija antaa vinkkejä.

Heli Haring teksti
Kuvaaja iStock

Miten varautua liukkauteen?

”Ihan ensimmäinen neuvo on, että kannattaa varata liikkumiseen normaalia enemmän aikaa. Kiireessä ei tule huomioitua maastoa niin tarkkaan ja nopsajalkaisena saattaa muutenkin helpommin livetä liukkaalla pinnalla. Usein sanotaan, että talvi yllättää autoilijan – no, itse asiassa monet liukastumiset tapahtuvat juuri silloin, kun ihminen kiiruhtaa sen lyhyen matkan sisältä parkkipaikalle auton luo.

Myös valaistuksella on merkitystä. Jalankulkijan on hyvä miettiä reitti etukäteen ja mahdollisuuksien mukaan valita esimerkiksi paremmin valaistu väylä. Pimeämmillä alueilla liikuttaessa kannattaa valaista tietä otsa- tai taskulampulla.”

Minkälaisista varusteista on apua?

”Liukkaalla kelillä nastakengät tai kenkiin laitettavat irrotettavat liukuesteet tuovat lisää pitoa. Jos liikkuminen on jostain syystä tavallista epävarmempaa, voi ottaa turvaksi jääpiikillä varustetut sauvat. Sekä nastojen että piikkisauvojen suhteen täytyy kuitenkin muistaa, että sisätiloissa ne ovat liukkaat. Monissa paikoissa on myös kielletty käyttämästä esimerkiksi nastakenkiä sisällä.”

Onko jotain muuta, mihin voi itse vaikuttaa?

”Hyvästä tasapaino- ja lihaskunnosta on hyötyä liukkailla teillä kuljettaessa. Tasapainoharjoitteita voi tehdä helposti kotonakin, muun muassa netistä löytyy runsaasti ohjeita harjoitteluun. Ohjeita löytyy myös Alueellisen kaatumisten ehkäisyverkoston julkaisemasta *Pysytään pystyssä* -oppaasta, joka on vapaasti ladattavissa netistä. Printattua opasta on jaossa KYSin OL-KA-pisteellä.

Kaatumiset aiheuttavat paitsi inhimillistä kärsimystä, myös kuormitusta päivystyksiin. Varsinkin ikäihmiset voivat kaatuessaan helposti saada lonkkamurtuman, jonka hoitaminen on kallista ja siitä kuntoutuminen vie aikaa.” ●

Pysytään pystyssä -opas ladattavissa: pshyvinvointialue.fi/ake

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Dosentti Janne Saarikivi palkitaan

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö on myöntänyt tunnustuspalkinnon kielitieteilijä ja tietokirjailija **Janne Saarikivelle** (ympyräkuvassa).

Säätiön hallituksen puheenjohtaja piispa **Jari Jolkkonen** luovuttaa tunnuspalkinnon Saarikivelle Kuopion tuomiokirkossa sunnuntaina 1.11. kello 18 alkavassa kaikille avoimessa Martinpäivän kirkkojuhlassa. Palkinnon saatuaan Saarikivi pitää juhlapuheen, jossa hän on luvannut puhua suomalaisuudesta, luterilaisuudesta ja kielestä. Lisäksi tilaisuudessa lauletaan Saarikiven valitsemia virsiä.

Saarikivi on aktiivinen yhteiskunnallinen keskustelija, joka on tullut suurelle yleisölle tutuksi itsenäisenä ja omaperäisenä ajattelijana muun muassa Ylen aamun Jälkiviisaissa. Ultra Bran ystävät muistavat hänet yhtyeen laulujen vakituisena sanoittajana 1990-luvulta.

Saarikivi on myös tunnustuksellinen kristitty eikä epäröi puhua siitä. Hän kertoo tulleensa kristityksi vähitellen, lukemalla. Hän on sanonut länsimaiden pääuskonnon vaihtuneen kristinuskosta vapauden, rakkauden ja ihmisarvon palvontaan. Kiinnostavasti hän on myös arvioinut maallistumisen syvimmäksi ongelmaksi synnintunnon puutteen. Niinpä kun kukaan ei tunne olevansa syntinen, ihmiset vihaavat toisiaan.

Luterilaisen Kulttuurin Säätiön palkintona on kunniakirjan ja rahapalkinnon lisäksi Kuopion Muotoiluakatemian opiskelijoiden suunnittelema Lutherin mustepullo.

Juhlaa voi seurata myös virtuaalisesti osoitteessa youtube.com/@Kuopiontuomiokirkkoseurakunta.

Hauta- ja puistotoimisto muuttaa

Kuopion ev.lut. seurakuntien hauta- ja puistotoimisto muuttaa marraskuussa Ison hautausmaan läheisyydestä uusiin tiloihin keskustaan Postitalon seurakuntakeskukseen. Muuton vuoksi toimisto on suljettu torstaina 5.11. ja perjantaina 6.11. Asiakaspalvelu avautuu uusissa tiloissa maanantaina 9.11. Palveluajat ja muut yhteystiedot eivät muutu.

Uudessa toimipisteessä asiakaspalvelu sijaitsee Postitalon 1. kerroksessa. Käynti toimistoon onnistuu Museokatu 4:n puolelta pohjakerroksen kautta tai Kuninkaankatu 19:n puolelta talon autokannelta E-ovesta. Molemmilla ovilla on hauta- ja puistotoimiston ovikello. ●

Kävely parantaa ruumista ja sielua

Tutkimusten mukaan kävely on kaikkein paras liikunnan muoto.

Kari Kuula teksti
iStock kuva

Käyn kävelyllä kaverin kanssa. Tepastelemme metsäpolkua ja juttelemme. Välillä ollaan hiljaa ja katsellaan metsää. Silloinkin aivot raksuttavat. Ihminen on tehty kävelemään.

Jotakin vastakulttuurista

Tutkimusten mukaan kävely on kaikkein paras liikunnan muoto.

Aloituskynnys on matala. Melkein kuka tahansa pystyy siihen. Ei vaaraa rasitusvammoista. Ei tarvita erityisiä välineitä tai tiloja. Säänkään ei tarvitse olla kohdallaan. Sateella on vain hyvä hengittää.

Terveysvaikutuksiin riittää, että pulssi hieman nousee. Kevyttä rasitusta, ja koko keho kiittää. Kaikessa yksinkertaisuudessaan kävelyssä on jotakin vastakulttuurista. Mainostaja kutsuu sinua tyylikkäästi salille tai tenniskentälle, mutta ei hyvinvointisi vuoksi, vaan kyse on kaupallisesta toiminnasta. Sinulle halutaan myydä saliaikaa.

Kävely on toisenlaista. Aidosti vapaata. Kävelijä päättää itse aikataulunsa, paikkansa ja liikkumisen tapansa. Kukaan toinen ei hallinnoi häntä.

Aivot kiittävät kävelijää

Minun tärkein elimeni on aivot. Aivot tekevät minut. Ne kutovat persoonani kokoon ja pitävät minua yllä. Jos aivoterveyteni horjuu, koko minuuteni järkkyy.

Ajatellaan vaikka uupumusta. Liika pääkopan kuormitus syö voimat kaikilta elämänalueilta. Ajattelultakin. Mietteet alkavat kulkea synkkiä polkuja. Ilo, toivo ja itseluottamus häviää. Toisin sanoen, alan masentua.

Kävely taas tekee kaikkein eniten hyvää aivoille. Vilkastunut verenkierto tietenkin ruokkii hermosoluja. Mutta vielä tärkeämpää on kävelyn vaikutus mieleen.

Se antaa mielelle aikaa ja tilaa rauhoittua. Jos yritän tehdä hiljentymisharjoitusta kotisohvalla, herkästi kyllästyvä mieleni pyytää koko ajan lopettamaan. Heti kohta annankin periksi ja avaan puhelimen. Mutta jos olen tepastellut vartin verran metsään päin, en voi hetken mielijohteesta ryhtyä johonkin muuhun. On pakko jatkaa matkaa ja kuunnella hiljaisuutta.

Mieli ei voi olla pelkkää tyhjää. Aina täytyy ajatella jotakin. Kävellessä katselen ympäristöä, puita, polkua, pilviä. Se antaa sisällön mielelleni. Välillä humpsahdan syvempiin mietteisiin. Joskus käyn läpi pitkänkin ajatusketjun ja keksin jotakin omasta mielestäni nerokasta. Sitten palaan välittömään ympäristöön.

Näin mieli ikään kuin hengittää rytmisesti. Aivot työskentelevät hetken ja sitten taas lepäävät.

Uskallan kertoa huolistani

Antiikin filosofit keskustelivat usein kävellen. Heistä kuuluisimman, **Aristoteleen**, seuraajia peräti kutsuttiin peripateetikoiksi eli kävelijöiden koulukunnaksi. Jo he huomasivat hengen ja ruumiin tiiviin yhteyden. Jalkojen liike siirtyy aivoihin. Hidas kiireetön askeltaminen ruokkii ajattelua.

Ja kun kävelee kaverin kanssa, ajatuksista tulee sanoja. Metsäpolulla käydään usein parhaat keskustelut. Kun on kunnolla aikaa, oma asia ehtii muhia niin, että sen saa kerrottua toiselle.

Katsekontaktin puutekin auttaa kummasti avautumaan. Ajatellaan kahvihetkeä sisätiloissa. Silloin katsotaan toista silmiin ja hiljaisuus täytetään puheella. Niinpä pieni jännitys ja kiire voi laittaa lukon päälle.

Ulkona kävellessä on paljon helpompi puhua vaikeista asioista. Ulkotilan väljyys jotenkin rakentaa sisäistä tilaa niin, että uskallan sanoa sellaista, mikä ei muualla onnistuisi. Niinpä kerron toiselle huoleni tai häpeäni. Yhteisestä kävelystä tulee terapiahetki.

> *Metsäpolulla käydään usein parhaat keskustelut.*

Jeesus oli kävelevä opettaja

Jeesus Nasaretilainen oli suuri kävelijä. Evankelistat nimittäin kuvasivat hänet vaeltavana opettajana. Hän kulki paikasta toiseen seuraajiensa ympäröimänä. Tietenkin kävellessä keskusteltiin. Oppilaat kyselivät Jeesukselta ja välillä hiljentyivät pohtimaan kuulemaansa.

Kun Jeesus kutsui ihmisiä ottamaan vastaan hänen sanomansa, hän muotoili sen seuraamiseksi. ”Seuraa minua”, hän kehotti. Monet muuttivat elämänsä suunnan ja alkoivat seurata mestaria.

Seuraamiseen viittaavalla termillä tarkoitettiin siis kristittyä. Niinpä ensimmäisiä kristittyjä kutsuttiin ”sen tien kulkijoiksi”. Jälleen ajatus viedään kävelyyn, mikä oli tuon ajan yleisin tapa tehdä matkaa ja filosofoida.

Kristityille filosofointi oli teologian ja rukouksen yhdistelmä: omaa elämää mietittiin Jumalan edessä.

Jalat maassa, sydän taivaissa

Kävely voi hyvinkin muuttua rukoukseksi. Kävelijä miettii elämänsä asioita. Pohtii arjen tilanteita ja ihmissuhteitaan.

Sitten ajatus menee syvemmälle. Mikä elämässäni on lopulta tärkeintä? Mikä tekee sen elämisen arvoiseksi? Miten eläisin oikein? Luonto on suuri ja maailmankaikkeus valtava. Mistä kaikki oikein tulee? Minkä varassa me olemme?

Ja kuin huomaamatta sielu puhuu Luojalleen. Kyselee ja kuuntelee. Ehkä kävelijä itse ei asiaa edes tiedosta. Kun miettii suuria, sydän nousee Suurinta kohti.

Kävelystä voi tulla pyhä hetki. Jalat pysyvät maassa mutta sielu nousee taivaisiin asti.

Tosin se ei tapahdu aivan hetkessä. Niin kuin ei mikään suuri ja oikeasti merkittävä. Mutta jos ottaa tavaksi kävellä syntyjä syviä mietiskellen, mieli harjaantuu näkemään enemmän. Portti toiseen maailmaan raottuu hetkeksi.

Kävellen olet jo perillä

Pyhä kävely kuului kristinuskoon alusta alkaen. Idea saatiin juutalaisuudesta, jossa pyhiinvaellettiin Jerusalemiin mielellään kerran vuodessa. Kristityt taas vaelsivat sunnuntaisin sinne, missä he kulloinkin kokoontuivat jumalanpalvelukseen. Toisten matka oli lyhyt, toisten pitempi.

Vähitellen syntyi ajatus erityisen pyhistä paikoista, kuten apostolien kuolinpaikoista tai haudoista. Kun uskon sankareiden jäännöksiä eli reliikkejä koottiin kirkkorakennuksiin, merkittävistä kristillistä keskuksista kuten Roomasta, Aleksandriasta tai Jerusalemista tuli erityisen suosittuja pyhiinvaellusten kohteita. Näin alkoi pyhiinvaellusperinne, joka jatkuu eri muodoissa edelleen.

Sunnuntaiaamun matka kirkkoon on kaikkein yleisin pyhiinvaelluksen muoto. Siinä sekä matka että päämäärä ovat tärkeitä. Matkalla miettii kaikenlaista, kuten kävellessä tapahtuu. Samalla päämäärä ohjaa mietteitä. Kun tiedän kulkevani kirkkoa kohti, ajatus kohoaa pyhempiin ja suurempiin asioihin.

Huomaan, että pyhiinvaelluksen idea kuvaa osuvasti kristillistä käsitystä elämästä. Elämä itsessään on arvokasta. Samalla se on matkaa kohti elämää suurempaa päämäärää, viimeisen portin takana avautuvaa taivaan kotia. Kun tämän oivaltaa, voi tuntea Jumalan sylistä virtaavaa syvää iloa.

Tavallinen arki muuttuu pyhäksi. Koska matkalle lähtenyt on jo perillä.

Köyhyys keskuudessamme

Köyhyys on tänäkin päivänä yhteiskunnassamme totisinta totta. Diakoniatyöntekijät näkevät sen päivittäin.

Liisa Penttinen teksti
Tuija Hyttinen kuva

”Köyhät teillä on aina keskuudessanne, ja milloin tahdotte, voitte heille tehdä hyvää”. Näin todetaan jo Markuksen evankeliumin 14. luvussa.

Köyhäinhoito kulki historiassa vaivaishoidon nimellä, puhuttiin ”vaivaistenholhouksesta”. Vaivaishoito oli tuolloin, 1800-luvun puolella, varsin raadollista ja raakaa.

Köyhiä tuli holhota

Kuopioon perustettiin joulukuussa 1873 Harjulan köyhäinmaja, jota pian alettiin kutsua vaivaistaloksi.

Vaivaistalon olot olivat ankeat. Asukkaat nukkuivat lattioilla tai penkeillä. Ruoka koostui pääasiassa leivästä, perunasta, suolakalasta, puurosta ja kaljasta. Tilat olivat ahtaat ja siivottomat, vaatetus vaatimatonta, ja työntekijät välinpitämättömiä. Ajalle oli tyypillistä näkemys, että köyhiä ei saanut paapoa, vaan heitä tuli holhota ja kasvattaa. Vaivaishoidosta haluttiin tietoisesti tehdä ihmisarvoa alentavaa. Avun saaminen johti köyhät alistumaan toisten käskyvaltaan ja luopumaan niin itsemääräämisoikeudesta, vapaudesta kuin omaisista.

Köyhäinmajan säännöt olivat jyrkät, ja niiden rikkomisesta oli ankaria seurauksia kuten ruuan vähentäminen tai aresti. Jos vaivaistalon asukas valitti oloistaan, häntä kohdeltiin entistä ankarammin. Vaivaistalossa oli ankara kuri siksi, että ”veltto väki” saataisiin pysymään sieltä pois. Ajateltiin, että köyhyys oli ihmisen oma vika ja johtui siitä, että köyhät eivät halunneet etsiä työtä vaan laiskottelivat. Siksi köyhät laitettiin vaivaistalossa kovaan työhön, ja heitä kohdeltiin ilman sääliä.

Jopa Kuopion silloinen piispa **Gustaf Johansson** oli sitä mieltä, että vaivaishoito vaati kovuutta. Hänenkin mielestään laiskuus ja muut paheet, kuten epärehellisyys, lisäsivät köyhyyttä.

Osattomuuden kokemus

Köyhyys on tänäkin päivänä yhteiskunnassamme totisinta totta. Diakoniatyöntekijät näkevät sen päivittäin. Usein ajattelemme, että se on pelkästään puutetta rahasta, mutta köyhyys näkyy myös muilla tavoin: ulkopuolisuutena, yksinäisyytenä, velkaantumisena, palvelujärjestelmän monimutkaisuutena sekä kokemuksena siitä, ettei pärjää yksin.

Ihmiset hakeutuvat diakoniatyön piiriin usein silloin, kun muut tukiverkot ovat jo heikentyneet tai viranomaispalvelut eivät ole kyenneet vastaamaan heidän tarpeisiinsa. Haavoittuvassa asemassa ovat pienituloiset eläkeläiset, yksinhuoltajat, opiskelijat ja monet lapsiperheet. Moni on vaarassa syrjäytyä. Diakoniatyön näkökulmasta köyhyyden vakavin seuraus on osattomuuden kokemus: taloudelliset esteet erottavat yhteisöistä ja jopa sosiaalisista suhteista.

Köyhyys on keskuudessamme. Eikä se ole ihmisen oma vika.

Valtakunnallista köyhyysviikkoa vietetään 2.–11. marraskuuta. ●

Köyhät keskuudessamme ennen ja nyt -luento ja lounas su 1.11. klo 13. Valtakunnallisen köyhyysviikon tapahtuma Postitalon seurakuntasalissa ja kahviossa.

KOLUMNI
Anssi Saarelainen

Valokeilassa, kaukana arjen kohinasta

LOKAKUUSSA VALO vähenee nopeasti. Syksyä pidetään usein luopumisen ja kuihtumisen aikana, jolloin iltojen pimeneminen ajaa ihmiset sisätiloihin. Minulle lokakuu on silti aina tuntunut uuden alulta.

SYYSKUUN MARATON on minulle juoksukauden päätavoite. Se on kovan työn sadonkorjuuta, jossa kuukausien harjoittelu mitataan kilometri kerrallaan. Tänä syyskuuna juoksin oman ennätykseni, ja parempaa palkintoa tehdystä työstä on vaikea saada. Vaikka jaloissa tuntuu vielä mennyt kausi, mielessä on jo uusi. Syksyllä valetaan pohja tulevalle. Samaan aikaan katse kääntyy jo odottavasti kohti talvea, ja sukset tekee mieli kaivaa esille varastosta.

KÄYN SUNNUNTAISIN pitkällä lenkillä ja lähden matkaan usein varhain aamulla, jolloin pimeys on vielä sakeaa. En ole koskaan osannut pelätä pimeää. Kun napsauttaa otsalampun päälle, siirtyy omaan kuplaansa. On vain se seuraava askel, tienpinta valokeilassa ja oma hengitys. Lampun keila rajaa maailmasta pois kaiken ylimääräisen.

ESIMERKIKSI KAKSI TAI KOLME tuntia kestävällä lenkillä ensimmäiset kilometrit saattavat tuntua kankeilta ja raskailta. Matkan jatkuessa keho kuitenkin lämpenee, askeleen rytmi löytyy ja ajatus alkaa lentää. Syntyy flow-tila, jossa aika alkaa juosta nopeasti.

KAUNEINTA NÄISSÄ syysaamuissa on liike ja muutos. Pimeys antaa pikkuhiljaa tilaa hämärälle, ja lenkin aikana päivä alkaa valjeta. Lokakuun pimeys ei siis ole päätepiste eikä tyhjyys, vaan hengähdyshetki ja siirtymä. Pimeyden keskeltä lähdetään liikkeelle, mutta valoa kohti ollaan aina menossa. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Aatos Olavi Tuuliainen
Leo Artturi Paretskoi
Sulo Aukusti Eskelinen

Alava
Asta Merja Marjukka Hokkanen
Astrid Bea Pekkarinen
Edvin Aarni Tapio Palomaa
Eemil Veli Leonel Kuha
Kiara Carolina Kuisma
Linus Heikki Ilmari Rasi
Milena Maria Kujapelto
Miro Sebastian Isberg
Saaga Aava Elida Toivonen
Sisu Samuel Nakkila

Järvi-Kuopio
Elmeri Topias Takkinen, Juankoski
Aatu Viljo Tapani Pirskanen, Riistavesi
Sinna Ida Elena Varonen, Vehmersalmi
Joakim Vesa Olavi, Muuruvesi

Kallavesi
Adelia Evella Kallinen
Aile Meeri Aliisa Kumpulainen
Eemil Sisu Wiljami Rossi
Eino Aulis Samuel Turunen
Friida Amalie Husso, Maaninka
Joel Viljo Sakari Nykänen
Kiira Minea Laitinen
Lari Väinö Taavetti Venäläinen
Linnea Leona Wilhelmiina Timonen
Ninni Linnea Knuutinen
Oliver Aatos Wiljami Mikkonen, Karttula
Otto Aulis Iivari Kortelainen
Saimi Siiri Kaarina Mielonen
Topias Toivo Eliel Vuolle
Tuuli Elviira Miettinen
Venla Sofia Nyyssönen
Vilho Oliver Mattila
Väinö Viljami Huotari, Karttula

Männistö
Leevi Olavi Savolainen
Olavi Viljo Antero Varis
Väinö Toivo Olavi Pirinen

Puijo
Elli Helga Matilda Raatikainen
Eliel Ensio Tuura
Inka Veera Sofia Raatikainen
Sylvi Lyydia Niemelä
Theo Mikael Henrikki Tuhkanen
Wienna Ada Olivia Karppinen

Siilinjärvi
Fanny Belliina von Becker
Isla Aurora von Becker
Hugo Reino Olavi Pieviläinen
Arvi Olavi Hakkarainen
Kida Cecilia Çuka
Aurora Elvi Johanna Kemppainen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Pentti Juhani Pöyhönen 99
Rauni Maria Voutilainen 82
Martta Maria Leskinen 90
Markku Pekka Laakkonen 78
Kaisa Leena Hälikkä 87
Kaija Annikki Julkunen 89
Helmi Kaarina Miettinen 76
Eino Johannes Laitinen 94
Anni Pirnes 85

Alava
Kerttu Kaarina Launonen 94
Viljo Tukiainen 90
Anneli Frömberg-Nuutinen 81
Marja Anneli Apell 80

Järvi-Kuopio
Hilma Loviisa Räsänen 91, Kaavi
Eila Anneli Huovinen 90, Kaavi
Pentti Kalervo Laitinen 90, Nilsiä
Mirja-Maria Inkeri Huttunen 77, Riistavesi
Toive Kotivalo Miettinen 95, Juankoski
Anja Inkeri Niemelä 89, Kaavi
Maija-Liisa Pirttikoski 65, Riistavesi
Helly Orvokki Rissanen 92, Riistavesi
Aatu Antero Hakkarainen 88, Kaavi
Juho Tapani Huttunen 87, Riistavesi
Outi Maritta Airaksinen 66, Riistavesi
Teuvo Olavi Rahunen 66, Vehmersalmi

Kallavesi
Eeva-Liisa Roivainen 94
Terttu Kaarina Kauhanen 85
Risto Juhani Puranen 86
Riitta Annikki Miettinen 89
Reijo Kalevi Jauhiainen 62
Raimo Juhani Oksman 62, Karttula
Pasi Tapani Keinänen 39
Olavi Antero Puurunen 92, Maaninka
Matti Kalervo Kallunki 77
Lauri Kalevi Kärkkäinen 75
Jani Pekka Heinoja 53, Karttula
Elvi Katri Turkki 93
Eila Anneli Strandman 82

Männistö
Taimi Helena Kasurinen 98
Valtteri Olavi Mehtonen 33
Pirkko Helena Kokkonen 76
Marja Leena Suhonen 93
Irma Liisa Marchetti 72
Irja Kaarina Soininen 71

Puijo
Raimo Olavi Manninen 89
Merja Hannele Heinonen 71
Kalevi Antero Karhunen 76
Kaisa Annikki Kolehmainen 83
Heikki Robert Heimonen 78

Siilinjärvi
Pekka Matti Antero Kiiski 82
Veijo Timo Vihtori Lappeteläinen 78
Martta Annikki Markkanen 95

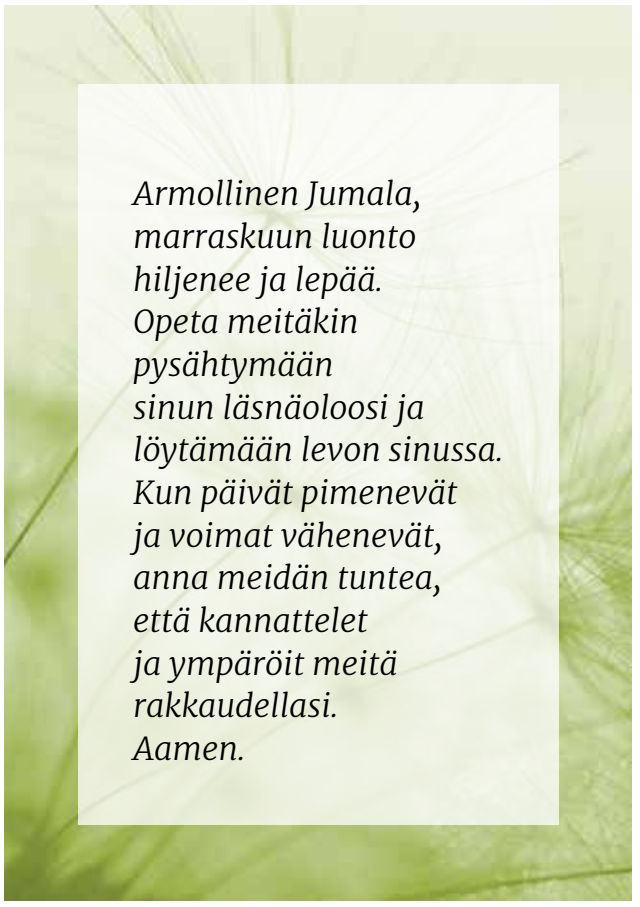

SANALLISTA

23. sunnuntai helluntaista

”Olkaa kaikki yksimielisiä, jakakaa toistenne ilot ja surut, rakastakaa toisianne ja olkaa hyvä-sydämisiä ja nöyriä. Älkää vastatko pahaan pahalla älkääkä herjaukseen herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa. Siihen teidät on kutsut-tukin, jotta perisitte siunauksen.”
1. Piet. 3:8–10

Annetaan hyvän kiertää

OLIN MUKANA seurakuntanuorten toiminnassa, kun maailmassa tapahtui nuoren mielelle vaikeita, pahojakin asioita. Eräs seurakunnan työntekijä rauhoitti sanomal-la, että eivätkös nämäkin ihmiset ja tapahtumat tarvitse vihan sijaan nimenomaan paljon rukousta ja siunausta osakseen. Jäi mieleen tuo pysäyttävä ja erilainen ajatus. Edelleen, kaksikymmentä vuotta myöhemmin, se nou-see ajatuksissani pintaan, kun katson ympärilleni.

DIAKONIATYÖSSÄ SAAN OLLA ihmisten rinnalla erilai-sissa elämänvaiheissa, kipeissä ja vaikeissa erityisesti. Silloin on helppo jakaa rakkautta ja rukoilla, että tulisipa elämään välillä hyvääkin. Mutta miten vaikeita ovatkaan ne kohtaamiset, joissa saan ryöpyn omaan niskaani, joissa osaamistani kritisoidaan tai koen suurta voimat-tomuutta asioiden ja ihmisten valintojen edessä. Tekisi mieli huutaa takaisin, että ymmärtäkää tekin välillä mi-nua ja kuunnelkaa, kun minullakin on sanottavaa. Ei tule mieleen siunata sitä toista.

YMPÄRILLE KATSOESSANI näen kuitenkin paljon hy-vää. Jokainen meistä kaipaa toista ihmistä kuuntele-maan sekä jakamaan iloja ja suruja. Jokainen kaipaa välittävää katsetta ja siunaavaa asennetta. Ihmisyyteen kuuluu monenlaisia puolia. Me kaikki teemme välillä huonoja valintoja ja puramme pahaa mieltään tarpeet-tomasti. Silti jokainen ansaitsee uuden mahdollisuuden sekä anteeksi saamisen ja hyväksytyksi tulemisen koke-muksen. Annetaan siis siunauksen ja hyvän kiertää, sil-lä hyvä voittaa pahan. Aina. ●

Hanna Kokkonen
diakoni, Alavan seurakunta

TERVETULOA
PIISPANTALOON

Muistotilaisuudet, ristiäiset, rippijuhlat, häät... Historiaa henkivä Piispantalo tarjoaa upeat puitteet elämäsi tärkeimpiin hetkiin.

Ota yhteyttä:
044 731 8005
anne.tikkanen@muotoiluakatemia.fi
www.muotoiluakatemia.fi

Piispankatu 8, 70100 Kuopio

HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverrukset ja kivien enstisöinnit

KUOPION MUUTTO & KULJETUS
• Muutot
• Kuljetukset
• Kuolinpesien tyhjennykset
• Muuttolaatikoiden vuokraus
Puh. 040 127 1748
info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA
Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut
Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi
unna
UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info. kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjarvi@kodinunna.fi

PESULA
PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN
Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esaairaksinen.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN
Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!
Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Kauneimmat kivituotteet Savon sydämestä
HAUTAKIVET - LISÄKAIVERRUKSET - HAUTAKIVITYÖT
Hautakivet Kivilähteen laajasta valikoimasta sekä yksilöllinen hautakivien suunnittelupalvelu.
Palveleva ja paikallinen
www.kivilahde.fi
KIVILÄHDE
by Kaarin Kivi

- Oman maakunnan kivilajit Kiuruvedeltä ja Varpaisjärveltä -

Mainosmyynti
Sanna Kiiveri-Haverinen
050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 25.11.,
varaukset 9.11. mennessä.
hilla group

Asiat solmussa?
Puhu, se auttaa.
0400 221 180
Palveleva puhelin
Avoinna joka päivä klo 18–24. Operaattorisi veloittaa puhelusta liittymäsopimuksesi mukaan pvm/mpm.
KIRKON KESKUSTELUAPU
kirkonkeskusteluapu.fi

SIILINJÄRVI

Irja Pietarinen on seurakunnan päiväkerhotyön pioneeri

Satavuotiaan Irja Pietarisen elämää on kantanut luottamus Jumalan johdatukseen.

Merja Tapio teksti ja kuva

Siilinjärven seurakunnassa juhlistettiin aivan erityistä merkkipäivää, kun sata vuotta täyttänyttä seurakunnan pitkäaikaista lastenohjaajaa **Irja Pietarista** muistettiin lämminhenkisessä yllätysjuhlassa. Juhlassa laulettiin Irjan valitsemia virsiä, joihin liittyvät muistot häistä, rippikoulusta, lapsuudenkodin iltarukouksista ja joulujuhlista. Ne ovat kantaneet ilossa ja surussa, läheisten menetyksissä ja elämän taitekohdissa.

Kiitos sulle Jumalani

Lapsuusmuistot veivät myös talvisodan aikaan. Vain 12-vuotiaana Irja joutui seuraamaan, kuinka sota keskeytti koulunkäynnin ja muutti tavallisen arjen. Muistiin ovat jääneet lentokoneiden äänet, pommitusten pelko ja tieto Kuopion pommituksissa menehtyneistä ihmisistä. Kaiken keskellä perheessä säilyivät rukous, virret ja luottamus Jumalan huolenpitoon.

Nuorena opettajana Irja tapasi tulevan puolisonsa **Kalervon** Nilsiässä kansakoulujen välisessä pesäpallo-ottelussa vuonna 1948. Kalervo oli sotaorpo. Hänen isänsä, opettaja **Kalle Pietarinen**, oli kaatunut sodassa, ja perhe joutui jättämään kotinsa. Vaikeista lähtökohdista huolimatta Kalervo kouluttautui opettajaksi. Yhteinen elämä alkoi nopeasti: opettajaseminaariin tähdännyt Irja sai uuden suunnan, kun pari kihlautui ja meni naimisiin.

Työ toi perheen Siilinjärven Kasurilan koululle. Myöhemmin koti löytyi Vuorelasta, jonne muutti paljon nuoria lapsiperheitä. Vanhemmat toivoivat alueelle seurakunnan päiväkerhotoimintaa, ja toive toteutui. Siilinjärven seurakuntaan tullut pappi **Heikki Luostarinen** pyysi Irjaa mukaan ensin pyhäkoulutyöhön ja sitten päiväkerhon ohjaajaksi. Näin Irjasta tuli yksi paikallisen päiväkerhotyön varhaisista rakentajista.

Mä silmät luon ylös taivaaseen

Yli 40 vuoden ajan Irja Pietarinen kohtasi työssään siilinjärveläisiä lapsia ja perheitä välittäen turvallisuutta ja kristillisen uskon sanomaa. Hänen satavuotinen elämäntarinansa kertoo samalla suomalaisen yhteiskunnan ja seurakuntaelämän muutoksesta.

Kaiken keskellä on säilynyt lapsuudesta tuttu luottamus: Jumalan johdatus voi näkyä pienissä kohtaamisissa ja elämän yllättävissä käänteissä.

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 25.11.2026

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino PunaMusta Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 54 000 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9–16, ma, pe 9–14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

Kuopion Tila-Auto Oy
Joulutorimatka Saksaan
Ke-Su 09.-13.12.2026 (5 pv)
Hampuri ja Lyypekki
Hinta alk. 555 €/hlö
www.tila-auto.com | 044-768 1818

HAUTAUSTOIMISTO
J. Nurro Oy
Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.
Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO
EKOLOGINEN HAUTAUSPALVELU
Savon Kalla
• Kuljetukset • Pitopalvelu
• Arkut • Perunkirjoitukset
• Uurnat • Hautakivet
• Kukat
HAUTAUSPALVELU alk. 690,–
sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.
Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!
p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

Löydä arkistojen aarteet!
Verkkolehdestämme löydät uusimmat artikkelit ja suosituimmat haastattelut edellisvuosilta.
Avainsanat auttavat löytämään juuri sinua kiinnostavat aiheet, ja luetuimmat jutut löytyvät helposti.
Lisäksi voit lukea näköislehtiä aina vuoteen 2010 saakka.
Tilaa uutiskirje
Kirkko ja koti -uutiskirje tarjoaa tuoreet jutut ja arkistojen aarteet suoraan sähköpostiisi kerran kuukaudessa. Uutiskirjeen tilaaminen ei maksa sinulle mitään, ja voit lopettaa tilauksen milloin haluat.

kirkkojakoti.fi
KIRKKO & KOTI

KUA Kirkon Ulkomaanapu
Testamentti on kaunis tapa auttaa
Jo pienelläkin osuudella omaisuudestasi on suuri merkitys kehitysmaiden köyhimmille ihmisille. Lapset voivat päästä kouluun, nuoret saada ammattikoulutusta ja naiset keinoja hankkia toimeentulon.
Testamentin teko ei ole vaikeaa.
Tilaa maksuton testamenttioppaamme.
Tarjoamme verkkosivuillamme mahdollisuuden laatia testamentin sekä juristin apua.
kua.fi/testamentti
020 787 1201
(Puhelun hinta 8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min)

Pasi Jalava sai tekemästään päihdevalistustyöstä myös Kuopion kaupungin Turvallisuus-teko-palkinnon vuonna 2019.

Isä ja vastuunkantaja

Kuopiolainen perheenisä Pasi Jalava kokee omien tyttäriensä lisäksi vastuuta lapsista ja nuorista laajemminkin.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Syvänniemellä perheensä kanssa asuva **Pasi Jalava** tuli ensimmäistä kertaa isäksi 23 vuotta sitten.

”Esikoisen syntymä muutti koko oman arvomaailmani. Silloin halusin karsia omia menojani ja pistää tyttären tärkeysjärjestyksessä ykköseksi. Lapsen saaminen merkitsi myös yhden ison haaveen toteutumista”, Jalava muistelee.

Myöhemmin perheeseen syntyi toinenkin tytär.

”Hän on nyt 19-vuotias ja asuu vielä toistaiseksi kotona. Olemme vaimoni kanssa sanoneet lapsille, että kotoa ei ole pakko kiirehtiä pois, vaan he voivat rauhassa miettiä tulevia askeleitaan ja säästää rahaa opintoja varten. Esikoinen on jo löytänyt oman polkunsa ja opiskelee pääkaupunkiseudulla.”

Mallia omilta vanhemmilta

Tyttäriensä ollessa nuorempia Jalava oli paljon mukana heidän harrastus- ja valmennustoiminnassaan.

”Siihen sain varmasti mallia omilta vanhemmiltani. He olivat aina kiinnostuneita siitä, mitä minulla oli meneillään. Myös harrastuksissani he olivat aktiivisesti osallisina. Sitä samaa halusin tyttärillenikin tarjota.”

”Tyttöjen harrastuksissa mukana oleminen oli rikasta ja antoisaa aikaa. Kun valmentamiani nuoria on nykyään tullut kaupungilla vastaan, on ollut hienoa huomata, kuinka fiksuja aikuisia heistä on kasvanut.”

Jalavan mielestä on tärkeää, että vanhemmat olisivat kiinnostuneita lastensa asioista. Silloin lapsi kokee tulevansa nähdyksi ja kuulluksi.

”Oli surullista nähdä, kuinka jotkut vanhemmat toivat lapsiaan harrastuksiin ikään kuin hoitoon, pois omista jaloista. He eivät jääneet seuraamaan harjoituksia eivätkä tulleet katsomaan pelejä. Sellaisesta voi lapselle tulla helposti olo, ettei häntä arvosteta.”

”Elämme hektisessä maailmassa, jossa monenlaiset ärsykkeet kilpailevat huomiostamme. Aikuistenkin olisi välillä hyvä jättää se kännykkä syrjään ja keskittyä aidosti huomioimaan lapsia. Yhteisiä hetkiä pitäisi arvostaa.”

> *Yhteisiä hetkiä pitäisi arvostaa.*

Yksi uneton yö

Jalava koki eräänlaisen havahtumisen vanhemman tyttärensä yläkouluaikaisessa vanhempainillassa vuonna 2018.

”Siellä oli poliisin edustaja kertomassa senhetkisestä huumetilanteesta. Hän tuli maininneeksi, että valistusta pitäisi antaa jo alakoulussa olevien lasten vanhemmille, mutta resurssit eivät siihen riitä.”

Asia jäi pyörimään Jalavan päähän.

”Vietin unettoman yön. Heti seuraavana päivänä otin yhteyttä poliisiin ja kysyin, voisimmeko me vanhemmat tehdä jotain. Sanoin voivani ryhtyä vapaaehtoiseksi päihdevalistajaksi, jos vain saan opastusta asiaan.”

Yhteydenoton lopputulemana Jalava lähti vuonna 2019 päihdevalistuskiertueelle koulujen vanhempainiltoihin.

”Kiersin puolet Kuopion alueen kouluista, poliisi hoiti toisen puolikkaan. Vastaanotto oli hyvin positiivista. Vanhemmat ehkä suhtautuivat eri tavalla, kun huumeasioista oli kertomassa tavallinen perheenisä.”

”Pointtinani oli, että jos me vanhemmat pystymme ymmärtämään huumemaailmaa ja sen toimintaa, voimme myös helpommin vaikuttaa lapsiimme niin, ettei heille tulisi minkäänlaista tarvetta kokeilla huumeita.”

Jalavan mielestä huumeista puhuminen ei saisi olla tabu.

”Jotkut vanhemmat tuntuvat ajattelevan, että koska heidän perheessään kaikki on hyvin, ei tällaisista edes tarvitse puhua. Minunkin perheessäni on kaikki hyvin. Tiedostan silti, että kuka tahansa voi tehdä sen yhden väärän valinnan – ja muuta ei sitten tarvitakaan.”

Lapsilta voi oppia

Valistuskiertue myös innosti Jalavan liittymään mukaan Who Cares ry:n toimintaan. Kyseessä on kuopiolainen hyväntekeväisyysjärjestö, jonka tarkoituksena on tehdä välittämisen teemaa ja toimintaa tunnetuksi.

”Olen yhdistyksessä ottanut esille, että olisi ehkä taas aika jalkautua vanhempainiltoihin. Huumetilannehan on muuttunut paljonkin sitten vuoden 2019.”

Omien lastensa lisäksi selvästi myös muista lapsista ja nuorista välittävä Jalava pohtii hienosti lapsen ja vanhemman välistä suhdetta.

”Eihän se ole pelkästään niin, että me vanhemmat opetamme ja kasvatamme lapsia. Kyllä lapset myös kasvattavat meitä. Koen itsekin oppineeni lapsilta optimistisempaa asennetta elämään, ei uusiin asioihin kannatta automaattisesti suhtautua pessimistisesti ja kyynisesti.”

Pian koittavaa isänpäivää vietetään Jalavan perheessä tuttuun tyyliin.

”Tytöt ovat pienestä pitäen tehneet itse isänpäiväkortit, joissa on aina joku kiva henkilökohtainen huomio. Arvostan kovasti, että he tekevät kortteja edelleen, vaikka ovat jo aikuisia.”

”Meillä on ollut tapana käydä tervehtimässä myös sekä omaa että vaimoni isää. Olen aina ollut läheinen isäni kanssa, ja isänpäivänä läikähtää sydämessä aivan erityinen kiitollisuus häntä kohtaan. Isä on ollut minulle hieno roolimalli.”

KIRKKO & KOTI

SEURAKUNTAVAALIT 2026

Vaalit

Tutustu vaali-koneeseen

Kuka saa äänesi?

Löydä ehdokkaasi vaalikoneella

Vaalikone antaa ehdotuksensa sopivista ehdokkaista seurakuntakohtaisesti.

Valtakunnallisesti vaalikoneen kysymyksiin on vastannut 75 prosenttia ehdokkaista, kaikkiaan ehdokkaita on 11 400. Alle 30-vuotiaat ehdokkaat ovat vastanneet koneeseen ahkerimmin.

Vaalikoneen kaikille yhteisten kysymysten lisäksi ehdokkaat ovat voineet vastata myös seurakuntakohtaisiin kysymyksiin. Niitä on tehnyt 153 seurakuntaa.

Nuorille on oma vaalikone

Pääkaupunkiseudun seurakuntayhtymät ovat mahdollistaneet oman vaalikoneen nuorille. Nuorten vaalikoneeseen ovat voineet vastata kaikenikäiset ehdokkaat. Nuorten vaalikone julkaistaan Nuori aikuinen vaikuttaa kirkossa -ryhmän eli NAVIn sivuilla. Nuorten vaalikoneeseen pääsee myös seurakuntavaalien vaalikoneesta. Kysymyksiä ovat NAVIn lisäksi olleet tekemässä eri seurakuntien nuorten vaikuttajaryhmien edustajat.

Seurakuntavaaleissa voi äänestää, jos on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäsen ja täyttää 16 vuotta viimeistään vaalipäivänä 15.11.2026.

Ennakkoäänestyspaikat löytyvät verkkosivuilta

Vaalien ennakkoäänestyspaikat on julkaistu vaalien verkkosivuilla. Ennakkoäänestys järjestetään 3.–7.11. Ennakkoon voi äänestää missä tahansa ennakkoäänestyspaikassa Suomessa. Henkilöllisyystodistus tarkistetaan äänestyspaikassa.

Vaalipäivä on sunnuntaina 15.11. Silloin voi äänestää vain oman seurakunnan ilmoittamassa äänestyspaikassa.

Nuorten ehdokkaiden määrä kasvanut

Marraskuussa käytävät seurakuntavaalit ovat innostaneet seurakuntalaisia asettumaan ehdolle, sillä ehdokasmäärä kasvoi viime vaaleista suhteessa jaossa oleviin paikkoihin. Ehdokasasettelussa yllätti uusien ehdokkaiden määrä, lähes 70 prosenttia.

Kirkollinen päätöksenteko kiinnostaa nuoria. Alle 30-vuotiaiden ehdokkaiden määrä kasvoi huomattavasti viime vaaleista. Kirkkovaltuustoihin pyrkii näissä vaaleissa 624 ja seurakuntaneuvostoihin 324 nuorta. ●

Vaalikone on osoitteessa seurakuntavaalit.fi/vaalikone

FAKTA

Viisi faktaa seurakuntavaaleista

1. Seurakuntavaaleissa äänestysikä on alhaisempi kuin eduskunta- tai kunnallisvaaleissa. Äänioikeus on kaikilla 16 vuotta täyttäneillä kirkon jäsenillä.

2. Haluatko tietää enemmän ehdokkaista? Tutustu heidän ajatuksiinsa ja arvoihinsa vaalikoneessa seurakuntavaalit.fi/vaalikone

3. Ennakkoäänestys on 3.–7.11. Silloin voit äänestää missä tahansa ev.lut. seurakuntien ennakkoäänestyspisteessä ympäri Suomen. Katso lista Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien ennakkoäänestyspaikoista tämän esitteen sivuilta 6–7. Ota henkilöllisyystodistus mukaan!

4. Varsinainen vaalipäivä on sunnuntaina 15.11. Silloin voit äänestää vain oman seurakuntasi äänestyspisteessä. Äänestyspaikan löydät tästä esitteestä sivulta 6. Ota henkilöllisyystodistus mukaan!

5. Nyt valittavat luottamushenkilöt äänestävät edustajat koko Suomen kattavaan kirkolliskokoukseen, joka päättää mm. kirkon oppiin liittyvistä kysymyksistä ja koko kirkon taloudesta.

Kuopion seurakuntavaaleissa annat kaksi ääntä

ORANSSI VAALILIPPU

Seurakuntaneuvosto = valitaan päättäjät omaan seurakuntaasi

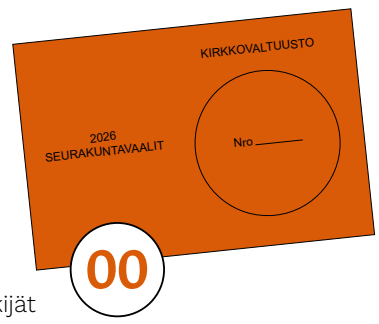

Seurakuntaneuvosto antaa suuntaviivat oman seurakunnan toiminnalle ja sen painopisteille. Se valitsee seurakunnan työntekijät ja päättää seurakunnan tilojen käytöstä yhdessä kirkkoherran kanssa.

Seurakuntaneuvoston ehdokasnumerot tunnistat oranssista väristä. Äänestyslippu on oranssi.

VALKOINEN VAALILIPPU

Yhteinen kirkkovaltuusto = valitaan päättäjät linjaamaan Kuopion seurakuntien yhteisistä asioista

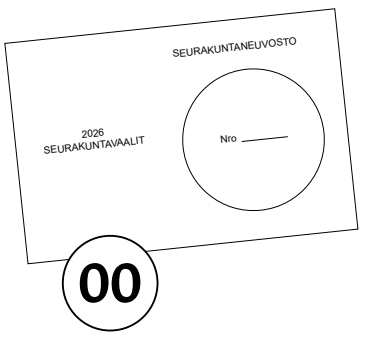

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää talousarviosta, Kuopion seurakuntien jäsenten maksaman kirkollisveron suuruudesta sekä Kuopion seurakuntien rakennushankkeista ja suurimmista avustuksista. Lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto jakaa seurakuntatyöhön käytettävät rahat seurakuntien kesken.

Yhteisen kirkkovaltuuston ehdokasnumerot tunnistat mustasta väristä. Äänestyslippu on valkoinen.

Tuomiokirkkoseurakunta

14 jäsentä omaan seurakuntaneuvostoon. **Oranssi ehdokasnumero.**

8 jäsentä Kuopion seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon. **Musta ehdokasnumero.**

TULKAA KAIKKI >

23 | 7
Johanna Ahonen
Ympäristöneuvos

24 | 8
Iiris Asikainen
Eläkeläinen

25 | -
Marja Hedman
Lääkäri

26 | 9
Seppo Jauhiainen
Metsänhoitaja

27 | 10
Riitta Korhonen
Arkkitehti

28 | 11
Eila Laukkanen
Eläkeläinen, LT, prof. emerita

29 | -
Maria Martikainen
FM

30 | 12
Eeva-Liisa Perki-Latvaniemi
Toiminnanjohtaja, emerita

31 | 13
Sakari Pääkkö
Yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja, VTK

32 | 14
Marko Salo
Isännöitsijä (IAT), merkonomi

33 | 15
Minna Smolander
Erityisluokanopettaja

34 | 16
Maija Taskinen
Pankinjohtaja, eläkeläinen

35 | 17
Arja Tiittanen
Eläkeläinen

36 | 18
Tuuli Vaittinen
Sosiaalityöntekijä, YTM

37 | 19
Pekka Vähäkangas
Filosofian tohtori

38 | 20
Eija Vähälä
Opetusneuvos

SANASTA ELÄMÄ >

39 | 21
Eero Wetzell
Ylikonstaapeli, eläkeläinen

40 | 22
Salme Äijälä
Eläkeläinen

41 | 2
Eero Klaavo
Kanttori, yrittäjä

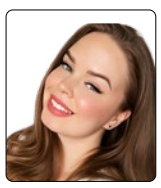

42 | 3
Noora Korhonen
Kosmetologi, valokuvaaja

43 | 4
Heli Norja
Hyvinvoinnin edistämisen johtaja (emerita)

44 | 5
Eino Räsänen
Yrittäjä, eläkeläinen

45 | -
Leena Saastamoinen
Tutkimuspäällikkö, dosentti

46 | 6
Rauno Taskinen
Kapteeni evp, eläkeläinen

Alavan seurakunta

14 jäsentä omaan seurakuntaneuvostoon. **Oranssi ehdokasnumero.**

8 jäsentä Kuopion seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon. **Musta ehdokasnumero.**

VASTUUNKANTAJAT >

17 | 2
Tuomo Burman
Yrittäjä

18 | -
Elsa Hiltunen
Eläkeläinen

19 | 3
Petri Hoffren
Operatiivinen johtaja

20 | 4
Sakari Kainulainen
Radiologi

21 | -
Riitta Karhunen
Mat.lehtori, eläkeläinen

22 | -
Sinikka Marttila
Eläkeläinen

23 | -
Kati Mykkänen
Sairaanhoitaja

24 | 5
Jaakko Ojala
VTM, KRS aluetyöntekijä

25 | 6
Sauli Paavilainen
Ammatillinen opettaja

26 | 7
Ossi Rantonen
Hotellinjohtaja, evp

27 | 8
Juha Rissanen
Eläkeläinen

28 | 9
Emre Räsänen
Opiskelija

29 | 10
Henna Rönkkö
Yhteisöpedagogi AMK

30 | 11
Teemu Soini
Vanhempi asiantuntija

31 | 12
Mika Strömberg
Lukion rehtori

32 | -
Miika Tammekann
Luokanopettaja

33 | 13
Taina Tammekann
Kasvatustieteen maisteri, luokanopettaja

34 | 14
Liisa Tiilikainen
Johtava diakonian viranhaltija

35 | -
Mari Tolonen
Tradenomi, maksuliikennevastaava

36 | 15
Pentti Tuovinen
Pääluottamusmies

37 | 16
Elli Voutilainen
Sosionomi-diakoni YAMK, AmO

Kallaveden seurakunta

16 jäsentä omaan seurakuntaneuvostoon. **Oranssi ehdokasnumero.**

14 jäsentä Kuopion seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon. **Musta ehdokasnumero.**

KAIKKIEN KIRKKO >

31 | 2
Antti Airas
DI, eläkeläinen

32 | 3
Aarne Blom
Hallintosihteeri, eläkeläinen

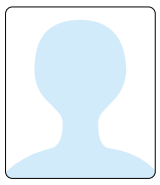

33 | 4
Hannu Heiskanen
Yrittäjä, herastuomari

34 | 5
Antti Jalkanen
Kuljetusyrittäjä, maanviljelijä

35 | 6
Hilkka Jauhiainen
Eläkeläinen, maaseutuyrittäjä

36 | 7
Sami Kantoluoto
Tekninen tuotepäällikkö

37 | -
Anne Keränen
Eläkeläinen, kanttori

38 | 8
Teija-Leena Kokkonen
Yrittäjä, suuhygienisti

39 | 9
Cecilia Kurkinen
Palveluesihenkilö

40 | 10
Marita Mankinen
Kätilö, oikeushoitaja

41 | 11
Marjut Niemelä
Luokanopettaja

42 | 12
Pekka Niiranen
Toimittaja, teologian tohtori

43 | 13
Juho Oikarinen
FT, matematiikan lehtori

44 | 14
Keijo Ollikainen
K-kauppias

45 | -
Tuula Parkkonen-Suhonen
YTM

46 | 15
Raili Tiihonen
FM, psykoterapeutti

47 | 16
Tiina Viljakainen
Konttorinjohtaja, LKV kaupanvahvistaja

48 | 17
Markku Virta
Vankilapappi, sosionomi

49 | -
Emilia Sivula
Kätilö

TULKAA KAIKKI KALLAVESI >

50 | 18
Katja Hovi
Luokanopettaja

51 | 19
Jonna Kaasalainen
Arkkitehtiopiskelija

52 | 20
Hannu Kokki
Erikoislääkäri, dosentti

53 | 21
Anna Ojala
Luokanopettaja

54 | 22
Minna Pirskanen
Lastenhoitaja

55 | 23
Leena Pulkkinen
Eläkeläinen, perushoitaja

56 | 24
Kari Rytkönen
Eläkeläinen

57 | 25
Minna Salberg
Lähihoitaja

58 | 26
Leila Saramäki
KM, yhteyspäällikkö

59 | 27
Maija Svärd
Eläkeläinen

60 | 28
Juha Tabell
Logistiikkainsinööri

61 | -
Hilma Toropainen
Muotoilija

62 | 29
Kaarlo Viitanen
Eläkeläinen

63 | 30
Veikko Viitasalo
Terveyskeskuslääkäri, eläkeläinen

Männistön seurakunta

12 jäsentä omaan seurakuntaneuvostoon. **Oranssi ehdokasnumero.**

6 jäsentä Kuopion seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon. **Musta ehdokasnumero.**

MÄNNISTÖN SEURAKUNTAVÄKI >

15 | 3
Kari Niskanen
Ylikonstaapeli (evp)

16 | 4
Jussi Hakala
Insinööri

17 | 2
Tarja Välimäki
Professori

18 | -
Anu Hakala
Rakennusinsinööri

19 | 5
Paula Korhonen
Aluepäällikkö Veripalvelu

20 | 10
Ulla-Riitta Hentunen
Lääketieteen lisensiaatti

21 | 6
Pietari Jetsonen
Teologian kandidaatti, opiskelija

Männistön seurakunta > MÄNNISTÖN SEURAKUNTAVÄKI >

22 | -
Maarit Harmainen
Eläkeläinen

23 | 7
Carita Korhonen
Toimitusjohtaja, teologian maisteri

24 | 8
Teemu Kallio
Yrittäjä

25 | 9
Anu Lehtimäki
Yritystoiminnan kouluttaja, yrittäjä

26 | 11
Sannamaria Ketola
Yrittäjä

27 | -
Minna Kumpulainen
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

28 | 12
Ninni Pelkonen
Kotiäiti

29 | 13
Matti Haatainen
Valmentaja

30 | 14
Jaana Honghin
Ammatillinen opettaja

31 | -
Mari Lyyra
Rekisteröintipäällikkö

Puijon seurakunta

14 jäsentä omaan seurakuntaneuvostoon. **Oranssi ehdokasnumero.**

7 jäsentä Kuopion seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon. **Musta ehdokasnumero.**

IHMISTEN KANSSA ELÄVÄ SEURAKUNTA >

21 | 12
Juhani Laurinkari
Professori, pastori

22 | 13
Riitta Helle
FK, opettaja

23 | 14
Risto Helle
Metsänhoitaja

24 | 15
Olli Kankimäki
Koulutuspäällikkö, kapteeni evp

25 | 16
Stiina Malinen
Sosionomi, diakoni

26 | 17
Martti Karvonen
Autonkuljettaja, katujunankuljettaja

27 | 18
Jaana Pasanen
YTM, väitöskirjatutkija

28 | -
Anu Kiiski
Fysioterapeutti

29 | 19
Heikki Juutinen
FM, eläkeläinen

30 | 20
Edvin Kanniainen
Peltiseppä

TULKAA KAIKKI >

31 | 6
Jouni Lintunen
Palveluneuvoja

32 | 5
Osmo Vuorio
THM, eläkeläinen

33 | 4
Krista Sutinen
Jatkuvan oppimisen asiantuntija

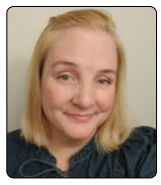

34 | 3
Matleena Mäki-Kahma
Kirkon nuorisotyön-ohjaaja/sosionomi (YAMK), varhaisen tuen asiantuntija

35 | -
Jyrki Lampinen
Luokanopettaja

36 | 2
Antti Avoranta
Sosiaalityön opiskelija

37 | 7
Anna-Kaisa Putkonen
Lähihoitaja, nuorisopsykiatria

38 | 8
Petra Heide
Lastenhoitaja

39 | 9
Peter Sorjonen-Ward
Dosentti, geologi

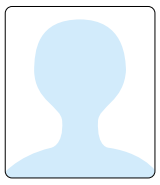

40 | 10
Virpi Järvinen
Myynnin ammattilainen, taiteilija

41 | 11
Niilo Penttinen
Yhteisöpedagogi-opiskelija

Järvi-Kuopion seurakunta

14 jäsentä omaan seurakuntaneuvostoon. **Oranssi ehdokasnumero.**

8 jäsentä Kuopion seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon. **Musta ehdokasnumero.**

ILO EVANKELIUMISTA >

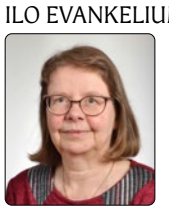

20 | 14
Soili Hanttu
Kieltenopettaja, eläkeläinen
Pajumäki, Tuusniemi

21 | 15
Salme Harjunen
Kodinhoitaja, eläkeläinen
Säyneinen

22 | 16
Kari Ikonen
Toimitusjohtaja, yrittäjä
Nilsiä

23 | 17
Raija Iskanius
Kotitalousopettaja, eläkeläinen
Nilsiä

24 | 18
Minna Klaavo
Perhehoitaja, fysioterapeutti
Maarianvaara, Kaavi

25 | 19
Jari Saario
Poliisivankilan vartija, alue- ja kunnanvaltuutettu
Kaavi

Järvi-Kuopion seurakunta > KIRKKO KESKELLÄ KYLÄÄ >

26 | 2
Jukka Parviainen
Eläkeläinen
Nilsiä

27 | 3
Tuula Tuunanen
Emäntä, sosiaaliohjaaja
Haukijoki, Vehmersalmi

28 | 4
Anu-Kaisa Miettinen
Sairaanhoitaja AMK
Vehmersalmi

29 | -
Leena Tiilikainen
Toimistosihteeri, eläkeläinen
Melalahti, Riistavesi

30 | 5
Juha Nykänen
Maaseutujohtaja
Muuruvesi

31 | -
Juha Torvinen
Ekonomi, eläkeläinen
Vehmersalmi

32 | 6
Hilkka Tiilikainen
Eläkeläinen
Kaavi

33 | 7
Jyrki Kuittinen
Yrittäjä, isännöitsijä
Kaavi

34 | 8
Arja Voutilainen
Lastenhoitaja, eläkeläinen
Riistavesi

35 | 9
Airi Karttunen
CO-asiakkuusneuvoja
Riistavesi

36 | -
Matti Kaarlejärvi
Lausuntataiteilija
Kurkiharju

37 | 11
Liinu Happonen
Ylioppilas
Riistavesi

38 | 13
Kaija Julkunen
TH maisteri, terveydenhoitaja
Luikonlahti

39 | 12
Ossi Honkanen
Asiakaskoordinaattori
Juankoski

- | 10
Markku Rossi
Maakuntaneuvos
Kurkiharju

Siilinjärven seurakunta

25 jäsentä Siilinjärven seurakunnan kirkkovaltuustoon.

KOTIKIRKKO >

2
Leevi Airaksinen
metsäyrittäjä, eläkeläinen

3
Matti Airaksinen
eläkeläinen

4
Kirsi Demirhan
yrittäjä, kauppias

5
Pirkko Halttunen
agrologi, merkonomi

6
Petri Hartikainen
perhehoitaja, kemian teknikko

7
Juhani Hirvonen
eläkeläinen

8
Anna Huttunen
yritysasiantuntija, tradenomi YAMK

9
Jouni Hämäläinen
kirjanpitäjä, KLT

10
Liisa Jokela
agrologi AMK, eläkeläinen

11
Tommi Jäppinen
myyntijohtaja

12
Vesa Kajava
kanttori, urkujen-soiton opettaja

13
Jouko Kauhanen
eläkeläinen

14
Kaija Kinnunen
sairaanhoitaja

15
Riitta Korhonen
eläkeläinen, lastenhoitaja

16
Soili Manninen
hieroja, yrittäjä

17
Tapio Markkanen
autoilija

18
Satu Mononen
floristi

19
Inni Nenonen
yrittäjä, käsityöläinen

20
Osmo Niskanen
sairaanhoitaja

21
Eija Pitkänen
eläkeläinen, YTM

22
Kyllikki Puustinen
farmaseutti

23
Hanna-Maija Rautiainen
lastenhoitaja

24
Heli Rentola
varhaiskasvatuksen opettaja, KM

25
Kari Repo
rinnetyöntekijä

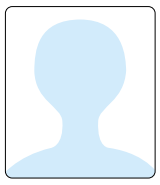

26
Timo Ruuskanen
maatalousyrittäjä, agrologi

27
Sanna Siirilä
kätilö, sairaanhoitaja

28
Kirsi Tuomainen
maatalousyrittäjä

29
Eero Utriainen
eläkeläinen, metsuri

30
Mikko Vestenius
turvalaiteasentaja

31
Liisa Väätäinen
eläkeläinen

32
Matti Gröhn
yrittäjä, isännöitsijä

33
Jere Hakkarainen
yhteisöpedagogi, erityisnuorisotyöntekijä

34
Mari Heikkinen
opiskelija

35
Päivi Heikkinen
MBA, eläkeläinen

36
Päivi Hiltunen
lakiasiantuntija, eläkeläinen

37
Tuulikki Hynynen
juristi, varatuomari

38
Ossi Jauhiainen
kanttori

39
Lauri Katainen
prosessiosaaja, eläkeläinen

40
Heikki Miettinen
TtM, sairaanhoitaja

41
Kari Ojala
psykiatrian ja oikeuspsykiatrian erikoislääkäri

42
Milla Ollikainen
lastenohjaaja

43
Reijo Ollikainen
TH:n ammattilainen

44
Päivi Rosilainen
sairaanhoitaja

45
Armi Salo
lähihoitaja

46
Mikael Salo
opiskelija, AMK

47
Eeva Savolainen
lääkäri

48
Anita Snellman
maa- ja metsätalous-yrittäjä

49
Veera Voutilainen
erikoislääkäri

50
Karita Lehikoinen
henkilöstöpäällikkö, omaishoitaja

51
Heikki Hartikainen
rakennusmestari

52
Janne Kasurinen
toimitusjohtaja, eläkeläinen

Kuulutus seurakuntavaaleista

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon sekä Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan vuoden 2027 alusta alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon.

Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitaan 51 jäsentä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on vahvistanut paikkajaon seurakunnittain seuraavasti:

- Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta 8 jäsentä
- Kuopion Alavan seurakunta 8 jäsentä
- Kuopion Kallaveden seurakunta 14 jäsentä
- Kuopion Männistön seurakunta 6 jäsentä
- Kuopion Puijon seurakunta 7 jäsentä
- Järvi-Kuopion seurakunta 8 jäsentä

Seurakuntaneuvostoihin valitaan jäseniä seuraavasti:

- Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta 14 jäsentä
- Kuopion Alavan seurakunta 14 jäsentä
- Kuopion Kallaveden seurakunta 16 jäsentä
- Kuopion Männistön seurakunta 12 jäsentä
- Kuopion Puijon seurakunta 14 jäsentä
- Järvi-Kuopion seurakunta 14 jäsentä

Vaalit toimitetaan kaikissa seurakunnissa 15.11.2026 kello 11.00–20.00. Äänioikeutettuja ovat 15.8.2026 seurakunnan läsnä olevaksi merkityt ja 16 vuotta viimeistään 15.11.2026 täyttävät seurakunnan jäsenet.

ÄÄNESTYSPAIKAT JA -AJAT

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta
Tuomiokirkko, Vuorikatu 17, 70100 Kuopio
15.11. klo 11.00–20.00

Kuopion Alavan seurakunta
Alavan kirkko, Keihäskatu 5, 70620 Kuopio
15.11. klo 11.00–20.00

Kuopion Kallaveden seurakunta
Kallaveden kirkko, Rauhalahdentie 21, 70780 Kuopio
15.11. klo 11.00–20.00

Kuopion Männistön seurakunta
Pyhän Johanneksen kirkko (takkahuone), Ampujanpolku 2, 70460 Kuopio
15.11. klo 11.00–20.00

Kuopion Puijon seurakunta
Puijon kirkko, kirkkosali, Taivaanpankontie 3, 70200 Kuopio
15.11. klo 11.00–20.00

Järvi-Kuopion seurakunta Juankosken, Kaavin, Muuruveden, Nilsiän ja Säyneisen alueseurakuntien äänestysalue
Juankosken Ylösnousemuksen kirkko, Paasikoskentie 1, 73500 Juankoski
15.11. klo 11.00–20.00

Riistaveden, Tuusniemen ja Vehmersalmen alueseurakuntien äänestysalue
Riistaveden kirkko, Joensuuntie 2505, 71160 Riistavesi
15.11. klo 11.00-20.00

Seurakuntavaalista ja äänestyspaikasta löytyy tietoa myös seurakunnan kotisivuilta osoitteesta www.kuopionseurakunnat.fi sekä osoitteesta seurakuntavaalit.fi.

Kuopiossa 28.10.2026

Vaalilautakuntien puheenjohtajat

KUOPION SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Ilmoitus ehdokaslistojen yhdistelmästä

Siilinjärven seurakunnassa 15.11.2026 toimitettavien seurakuntavaalien ehdokaslistojen yhdistelmä on nähtävänä (viimeistään) 25.10.–15.11.2026 seurakunnan verkkosivuilla siilinjarvenseurakunta.fi sekä seurakuntatoimiston ilmoitustaululla, Haarahongantie 4.

Ehdokaslistojen yhdistelmiä on saatavana seurakuntatoimistosta sen aukioloaikoina keskiviikkoisin klo 9–11 ja klo 12–14. Lisätietoja löytyy myös vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi.

Siilinjärvi 1.10.2026

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta
Olli Kortelainen, puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Kuulutus seurakuntavaaleista

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan vuoden 2027 alusta alkavaksi nelivuotiskaudeksi 25 jäsentä kirkkovaltuustoon.

Vaalit toimitetaan Siilinjärven kirkossa sunnuntaina 15.11.2026 klo 11.00–20.00.

Äänioikeutettuja ovat 15.8.2026 tämän seurakunnan läsnä olevaksi merkityt ja 16 vuotta viimeistään 15.11.2026 täyttävät seurakunnan jäsenet.

Seurakuntavaalista ja äänestyspaikasta löytyy tietoa myös seurakunnan kotisivuilta osoitteesta siilinjarvenseurakunta.fi sekä osoitteesta seurakuntavaalit.fi.

Siilinjärvi 1.10.2026

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta
Olli Kortelainen, puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Kuulutus Kuopion ev.lut. seurakuntien ennakkoäänestyksestä

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa toimitetaan 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan jäsenet seurakuntien kirkkovaltuustoihin tai seurakuntayhtymiin kuuluvissa seurakunnissa yhteisiin kirkkovaltuustoihin ja seurakuntaneuvostoihin.

Seurakuntavaalien ennakkoäänestys järjestetään 3.11.–7.11.2026 joka päivä Postitalon seurakuntakeskuksen kahviossa (Museokatu 4, 70100 Kuopio) **kello 9.00–18.00**, sekä alla olevissa ennakkoäänestyspaikoissa määrättyinä aikoina.

Äänioikeutettu seurakunnan jäsen voi äänestää ennakkoon missä tahansa ennakkoäänestyspaikassa Suomessa ilmoittautumalla vaalitoimitsijalle ja esittämällä henkilötodistuksensa tai muun riittävän selvityksen henkilöllisyydestään.

Äänestäjällä on oikeus äänestää sen seurakunnan ehdokaslistojen yhdistelmän ehdokasta, missä seurakunnassa hänet on 15.8.2026 merkitty läsnäolevaksi seurakunnan jäseneksi sekä äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuksi (viimeistään 15.11.2026 16 vuotta täyttävä kirkon jäsen). Oman seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa äänestäjällä on mahdollisuus tutustua ehdokaslistojen yhdistelmään. Muun seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa äänestettäessä äänestäjän on omatoimisesti otettava selvää oman seurakuntansa ehdokkaista. Lisätietoja löytyy vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi.

Ennakkoäänestys järjestetään lisäksi seuraavissa ennakkoäänestyspaikoissa:

SEURAKUNTIEN TILAT

Alavan seurakuntatalo, Keihäskatu 5
- 3.11. klo 12–18

Hirvilahden kappeli, Länsirannantie 2410
- 3.11. klo 16–19

Juankoski, Ylösnousemuksen kirkko, Paasikoskentie 1
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Jynkänvuoren kerhohuone, Isännäntie 22
- 3.11. klo 15.30–18.30

Kaavi, seurakuntatalo, Kirkkorannantie 1
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Kallaveden kirkko, Rauhalahdentie 21
- 3.11. klo 9–18
- 4.11. klo 9–18
- 5.11. klo 9-18
- 6.11. klo 9-18

Karttulan seurakuntakoti, Kissankuusentie 14
- 4.11. klo 9-13
- 5.11. klo 9-13 ja klo 15-19
- 6.11. klo 9-13 ja klo 15-19
- 7.11. klo 9-13 ja klo 15-19

Lehtoniemen kerhotila, Lehtoniementie 107
- 4.11. klo 12–18

Maaninkatalo, Maaningantie 32
- 3.11. klo 14–18
- 4.11. klo 14–18
- 5.11. klo 14–18
- 6.11. klo 14–18
- 7.11. klo 11–15

Muuruveden kirkko, Kustilankuja 2
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Neulamäen kirkko, Vesurikuja 4
- 5.11. klo 12–18

Nilsiän kirkko, Kirkonmäentie 1
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Petosen seurakuntatalo, Pyörönkaari 21
- 4.11. klo 16–19

Pyhän Johanneksen kirkon B-aula, Ampujanpolku 2
- 3.11. klo 9–13
- 5.11. klo 14–18

Riistaveden kirkko, Joensuuntie 2505
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Säyneisen kirkko, Kirkkoharjuntie 2 A
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Tuusniemi, seurakuntakoti, Koivukuja 2
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

Vehmasmäen kappeli, Sotkanniemi 15
- 3.11. klo 16–19

Vehmersalmi, seurakuntakoti, Lempeläntie 15
- 3.11. klo 14–17
- 4.11. klo 10–13
- 5.11. klo 16–19
- 6.11. klo 14–17
- 7.11. klo 10–17

KAUPAT JA KAUPPAKESKUKSET

Citymarket Haapaniemi, Saaristokatu 1
- 6.11. klo 15–19
- 7.11. klo 12–15

Citymarket Päiväranta, Päivärannantie 18
- 5.11.2 klo 15–19
- 6.11. klo 15–19
- 7.11. klo 12–15

Kauppakeskus Kolmisoppi, Kolmisopentie 1-3
- 5.11. klo 15-19
- 6.11. klo 15-19
- 7.11. klo 12-15

Kuopion Prisma, Savilahdentie 10
- 5.11. klo 15–19
- 6.11. klo 15–19
- 7.11. klo 12–15

Puijontori Kauppakeskus, Sammakkolammentie 6
- 4.11. klo 10–18

LUKIOT

Juankosken lukio, Juankoskentie 24
- 3.11. klo 9–11

Kallaveden lukio, Maaherrankatu 2
- 3.11.2026 klo 10.30–13

Kuopion klassillinen lukio, Opistotie 1
- 3.11. klo 13–15

Kuopion Lyseon lukio, Puijonkatu 18
- 3.11. klo 10–12

Kuopion taidelukio Lumit, Koljonniemenkatu 48–50
- 3.11. klo 12-14

Nilsiän lukio, Syvärintie 47
- 3.11. klo 9–11

MUUT OPPILAITOKSET

Käärmelahden koulu, Väänälänrannantie 1322
- 4.11. klo 15–18

Pihkainmäen koulu, Pihkarinteentie 12
- 4.11. klo 16–19

Särkiniemen koulu, Lohkaretie 15
- 4.11. klo 12–18

Von Wrightin koulu, Pesäkiventie 15
- 4.11. klo 16–19

MUUT

Airakselan seurantalo, Airakselantie 339
- 3.11. klo 16–19

Kuopion vankila, Vankilankatu 3
- 5.11. klo 9.30–11

Mäntylän Palvelutalon aula, Untamonkatu 5
- 6.11. klo 9–12

Puoti ja kahvila Pulkko, Pulkonkoskentie 540
- 7.11. klo 12-16

Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- tai ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuutto mia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan. Hänen tai valitsemansa henkilön on ilmoitettava kotiäänestyspyyntö vaalilautakunnalle kirjallisesti tai puhelimitse seurakuntatoimistoon viimeistään 30.10.2026 ennen kello 16.00. Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja. Kotiäänestykseen ilmoittautumislomakkeita on saatavana seurakuntatoimistosta ja vaalien verkkosivuilta seurakuntavaalit.fi#aanesta

Seurakuntien toimistojen osoitteet ja puhelinnumerot ovat seuraavat:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta Museokatu 4, 70100 Kuopio p. 040 4848 248

Kuopion Alavan seurakunta Keihäskatu 5 B, 70620 Kuopio p. 040 4848 286

Kuopion Kallaveden seurakunta Rauhalahdentie 21, 70780 Kuopio p. 040 4848 327

Kuopion Männistön seurakunta Ampujanpolku 2, 70460 Kuopio p. 040 4848 379

Kuopion Puijon seurakunta Taivaanpankontie 3, 70200 Kuopio p. 040 4848 410

Järvi-Kuopion seurakunta Paasikoskentie 1, 73500 Juankoski p. 040 4888 602

Seurakuntien toimistot palvelevat puhelimitse ja sähköpostilla ma–pe klo 9–15.00 sekä 30.10.2026 klo 16.00 saakka. Paikan päällä asiointi ajanvarauksella.

Kuopio 25.10.2026

Vaalilautakuntien puheenjohtajat

KUOPION SEURAKUNNAT
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Ilmoitus Siilinjärven seurakunnan ennakkoäänestyksestä

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa 15.11.2026 toimitettavien seurakuntavaalien ennakkoäänestys järjestetään **3.11.–7.11.2026 joka päivä Siilinjärven seurakuntatalon Rauha-neuvottelutilassa** (Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi) **klo 9.00–18.00 sekä Vuorelan kirkon kahviossa** (Rissalantie 2, 70910 Vuorela) **6.11.–7.11.2026 (pe–la) klo 9.00–18.00.**

Äänioikeutettu seurakunnan jäsen voi äänestää ennakkoon minkä tahansa seurakunnan ennakkoäänestyspaikassa Suomessa ilmoittautumalla vaalitoimitsijalle ja esittämällä henkilötodistuksensa tai muun riittävän selvityksen henkilöllisyydestään.

Äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on rajoittunut voi äänestää kotona, mistä hänen tai hänen valitsemansa henkilön on ilmoitettava oman seurakunnan vaalilautakunnalle kirjallisesti tai puhelimitse seurakuntatoimistoon viimeistään 30.10.2026 ennen klo 16.00. Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja. Kotiäänestykseen ilmoittautumislomakkeita on saatavana seurakuntatoimistosta ja vaalien verkkosivuilta https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/seurakuntavaalit. Tavanomaisten aukioloaikojen lisäksi seurakuntatoimisto on avoinna 30.10.2026 klo 16.00 saakka. Seurakuntatoimiston puhelinnumero on 017 288 4600.

Siilinjärven seurakunnan ennakkoäänestystä koskeva kuulutus on kokonaisuudessaan nähtävänä seurakunnan verkkosivuilla www.siilinjarvenseurakunta.fi (ilmoitustaululla seurakuntatoimistossa, Haarahongantie 4, Siilinjärvi) 16.9.–7.11.2026 välisenä aikana.

Seurakuntavaalista ja ennakkoäänestyspaikoista löytyy myös muuta tietoa seurakunnan kotisivuilta ja osoitteesta seurakuntavaalit.fi.

Siilinjärvi 15.9.2026

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta Olli Kortelainen, puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO